

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนผ่านระบบออนไลน์ของนักศึกษา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ จากสถานการณ์โควิด-19 Factors Effecting on Learning Behaviors with Students' Online Learning in Saint Louis College from COVID-19 Situations

มาลีวัล เลิศสาครศิริ, ค.ด., Maleewan Lertsakornsiri, Ph.D.^{1*}

จूरีย์ นฤมิตเลิศ, พย.ม., Juree Narumitlert, MS.N.²

กิตติยา สมุทรประดิษฐ์, พย.ม., Kitiya Samutpradit, MS.N.³

¹รองศาสตราจารย์ ดร., คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ เขตสาทร กรุงเทพฯ

¹Associate Professor, Ph.D., Faculty of Nursing, Saint Louis College, Sathorn, Bangkok

²,ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ เขตสาทร กรุงเทพฯ

²Assistant Professor Faculty of Nursing, Saint Louis College, Sathorn, Bangkok

³อาจารย์, คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ เขตสาทร กรุงเทพฯ

³Lecturer, Faculty of Nursing, Saint Louis College, Sathorn, Bangkok

*Corresponding Author Email: maleewan@slc.ac.th

Received: January 7, 2021

Revised: April 26, 2021

Accepted: June 18, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนานี้เป็นแบบเชิงทำนาย เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนผ่านระบบออนไลน์ของนักศึกษา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ จากสถานการณ์โควิด-19 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชั้นปี 1 ถึงปี 4 คณะพยาบาลศาสตร์ คณะกายภาพบำบัด และคณะจิตวิทยา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ จำนวน 257 คน ปีการศึกษา 2563 เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามประกอบด้วยข้อมูลส่วนบุคคล ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาและพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาผ่านสื่อออนไลน์ ค่าดัชนีความตรงของแบบสอบถามเท่ากับ .98, .94 และค่าความเที่ยงได้เท่ากับ .97, และ .98 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 (SD=.33) ปัจจัยภายใน ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนผ่านระบบออนไลน์ การปรับตัวของนักศึกษา และปัจจัยภายนอก

ได้แก่ พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ และความพร้อมของสื่อ/เทคโนโลยี มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r=.237, .409, .525, .407$, และ $.301$) ตามลำดับ โดยตัวแปรการปรับตัวของนักศึกษา พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ และเจตคติต่อการเรียนผ่านระบบออนไลน์สามารถร่วมกันอธิบายพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .001 อำนาจการทำนายร้อยละ 35.0 จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าผู้บริหาร และคณาจารย์ควรตระหนักและดำเนินการสิ่งที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีพฤติกรรมการเรียนผ่านระบบออนไลน์ที่ดี

คำสำคัญ: ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก พฤติกรรมการเรียนผ่านระบบออนไลน์

Abstract

This study was predictive research. The purpose of this study was to predict the learning behaviors with students' online learning in Saint Louis College from COVID-19 situations. The samples were 257 of the first to fourth year students from 3 faculties. The samples were selected by multi-stage random sampling. The research tools were questionnaires consisting of personal data, factors effecting on learning behaviors and learning behaviors with students' online learning. The content validity of the questionnaires was .98, .94 and its reliability was .97, and .98, respectively. The data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, pearson's product moment correlation coefficient and stepwise multiple regression.

The results indicated that the students had average scores of learning behaviors with students' online learning at moderate level ($\bar{X} = 3.27$, $SD=.33$). The internal factors such as learning attitude and student adaptability, external factors such as teaching behavior of instructors, physical condition, availability of media/technology were statistically significant at the positive moderate relationship with students' learning behaviors at $p<.01$ ($r=.237, .409, .525, .407$, and $.301$, respectively). Student adaptability, teaching behavior of instructors, and learning attitude could predict students' learning behaviors statistically significantly at .01 and .001 levels. The predicting power was 35.0%. This study suggests that the administrators and faculties should be aware of and undertake relevant actions to develop good learning behaviors with students' online learning.

Keywords: internal and external factors, learning behaviors with students' online learning

บทนำ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (COVID-19) หรือโรคโควิด-19 นับว่าเป็นอีกหนึ่งเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นบนโลก สร้างความสูญเสียให้ทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยสุดคณานับ จากการที่มีการแพร่กระจายไปเกือบทุกประเทศทั่วโลกทำให้มีผู้ติดเชื้อจำนวนมากและเพิ่มจำนวนสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังนั้นระบบสาธารณสุขในประเทศต่างๆ เกิดสภาวะที่ไม่สามารถรองรับผู้ป่วยทั้งหมดได้ จึงพบผู้ที่ติดเชื้อและเสียชีวิตจำนวนมาก ซึ่งนอกจากคร่าชีวิตของประชากรโลกจำนวนมากแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อการศึกษาทั้งนี้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อบุคลากร นิสิต นักศึกษา ประชาชน และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในสังกัด อว. จึงได้ประกาศให้สถาบันการศึกษาจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน และมาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรค COVID-19 เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2563 ส่วนหนึ่งของมาตรการดังกล่าวคือพิจารณาการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ เช่นเดียวกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2563 เรื่อง ให้สถานศึกษาในสังกัดและในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการปิดเรียนด้วยเหตุพิเศษ ตั้งแต่วันที่ 18 มีนาคม 2563 เป็นต้นไป โดยให้สถานศึกษาจัดให้มีการเรียนการสอนด้วยการไม่ต้องเข้าชั้นเรียน ปรับการเรียนการสอนเป็นทางออนไลน์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563) จากผลกระทบดังกล่าวทุกสถาบันการศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการปรับการเรียนการสอนเป็นทางออนไลน์ อย่างไรก็ตาม

ยังคงคำนึงถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ COVID-19 จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการ มีการปรับการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้เทคโนโลยีมากขึ้น ทำให้ผู้สอนและผู้เรียนต่างตื่นตัวกับการเรียนผ่านสื่อออนไลน์เป็นอย่างมาก ซึ่งการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์เป็นการสอนผ่านทางอินเทอร์เน็ตโดยไม่จำเป็นต้องเดินทางมาพบกัน สามารถสอนได้ทุกที่ทุกเวลา ข้อความ รูปภาพ เสียง วิดีโอ และมัลติมีเดียอื่นๆ จะถูกส่งไปยังผู้เรียนผ่าน Web Browser ผู้เรียนทุกคนในชั้นเรียนและผู้สอนสามารถติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้ อย่างไรก็ตามผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบในการเรียนมากกว่าปกติ เพราะไม่มีใครสามารถควบคุมดูแลผู้เรียนได้อย่างใกล้ชิด แอปพลิเคชันที่นิยมใช้ในการสอนผ่านสื่อออนไลน์ในการเรียนรู้ด้วยบทเรียนออนไลน์เป็นการเรียนผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งใช้การนำเสนอเนื้อหาทางคอมพิวเตอร์ในรูปของสื่อมัลติมีเดีย แอปพลิเคชันที่นิยมใช้ในการสอนผ่านสื่อออนไลน์ ได้แก่ ข้อความอิเล็กทรอนิกส์ ภาพนิ่ง ภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว ภาพสามมิติ อีเลิร์นนิ่ง เป็นต้น มีการสร้างสิ่งแวดล้อมทางการเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นผ่านทางแอปพลิเคชัน Zoom, Google classroom, Google meet, Microsoft team, Google Hangouts เป็นต้น ซึ่งเครื่องมือเหล่านี้สามารถโหลดใช้ได้ เหมาะกับการเรียนผ่านสื่อออนไลน์เป็นอย่างมาก (รัชดากร พลภักดี, 2563)

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงามทางสติปัญญา มีความรู้ความสามารถ มีคุณภาพที่ตอบสนองต่อความต้องการกำลังคนในการพัฒนาประเทศ จึงมีบทบาทและความสำคัญอย่างยิ่งต่อสังคม วิทยาลัย

เซนต์หลุยส์ในฐานะสถาบันอุดมศึกษาเอกชนหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานครที่จัดการเรียนการสอน 3 คณะวิชา คือ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะกายภาพบำบัด และคณะจิตวิทยา ตระหนักดีถึงความจำเป็นที่จะต้องตอบสนองตามนโยบายกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ดังนั้นในปีการศึกษา 2563 ได้มีการเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอน โดยดำเนินการปรับเปลี่ยนให้เป็นรูปแบบการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์ ซึ่งจะเป็นการดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้ครบถ้วนตามหลักสูตร ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษา มีผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ (Learning outcomes) 5 ด้านคือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ทั้งนี้จุดมุ่งหมายหลักในการจัดการเรียนการสอน คือ ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงปรารถนาหรือตามวัตถุประสงค์การสอนที่วางไว้ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ถ้าผู้เรียนมีพฤติกรรมการเรียนดีเยี่ยมทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียน ทำให้เกิดผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ที่ดี ดังการศึกษาของปิยะธิดา สมบูรณ์ธนากร, วิชญ์วิชญ์ เชาวนิรนาท และสุภาพ กัญญาคำ (2559) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนที่ใช้รูปแบบการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน สูงกว่านักเรียนที่เรียนปกติในชั้นเรียน การศึกษาของนุชจรรย์ หงษ์เหลี่ยม, นัตดา วงษ์วรรณ, และพิรารวรรณ หनुเสน. (2560). ที่ศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรม การเรียนของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิก พบว่า นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 2-3 โดยรวมมีพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิกอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย 2.97 และเมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรม

การเรียน พบว่า พฤติกรรมการเรียนด้านความวิตกกังวลในการเรียนมีความแตกต่างกันระหว่างชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 รวมถึงการศึกษาของ เกตุม สรบรรณินทร์, ศราวุฒิ แยมดี, และณัฐวัฒน์ ไชยโพธิ์ (2016) เกี่ยวกับทัศนคติและพฤติกรรมของผู้เรียนต่อการใช้บทเรียนออนไลน์ด้วยโปรแกรม Moodle พบว่า 1) ผู้เรียนมีทัศนคติต่อการใช้งานบทเรียนออนไลน์ในระดับดี และ 2) ผู้เรียนมีพฤติกรรมความตั้งใจในการใช้บทเรียนออนไลน์ในระดับมาก ทั้งนี้อรรถพร ปิณฑิโรวาท (2554) กล่าวว่า เมื่อทัศนคติหรือเจตคติมีการเปลี่ยนแปลงแล้ว ก็จะมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนด้วย และการศึกษาของ Zamira (2020) พบว่านักศึกษาที่มีการปรับตัวทางด้านการเรียนออนไลน์ และยอมรับการเรียนรูปแบบออนไลน์ทำให้ทักษะหรือพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม นอกจากนี้จากการศึกษาของ ธนพรรณ ทรัพย์ธนาตล (2554) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน บทเรียนออนไลน์ตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านอาจารย์ ปัจจัยด้านนักศึกษา ปัจจัยด้านสถานศึกษาและความพร้อมของสื่อ/เทคโนโลยี ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนบทเรียนออนไลน์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ดังนั้นจากการที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ผ่านระบบออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนผ่านระบบออนไลน์ของนักศึกษา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนผ่านระบบออนไลน์ของนักศึกษา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และความสามารถในการทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ของนักศึกษา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยภายใน ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ การปรับตัวของนักศึกษา ส่วนปัจจัยภายนอก ได้แก่ พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ความพร้อมของสื่อ/เทคโนโลยี มีความสัมพันธ์และสามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์จากสถานการณ์โควิด-19 ของนักศึกษา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์

นิยามคำศัพท์

เจตคติต่อการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ หมายถึง ความรู้สึกของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์เกี่ยวกับความรู้สึก ความคิดเห็น ความมั่นใจในการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ การคิดตัดสินใจ แก้ปัญหา และความสามารถในการนำความรู้ประยุกต์ใช้

การปรับตัวของนักศึกษา หมายถึง ลักษณะการปรับตัวของนักศึกษาและแนวทางการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นในการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ เมื่อมีภาวะไม่สบายใจ ปัญหาการเรียน การทำกิจกรรม เป็นต้น

พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ หมายถึง ลักษณะการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผ่านระบบออนไลน์ เกี่ยวกับการชี้แจงวัตถุประสงค์ กิจกรรมการเรียนการสอน เทคนิค วิธีการสอน สื่อ/อุปกรณ์การสอน การประเมินผล การจัดบรรยากาศการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมกระบวนการคิด โดยมีการสอดแทรกคุณธรรมและค่านิยมที่ดี เพื่อให้นักศึกษาเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ดี

สภาพแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่สถาบันจัดให้

เพื่อให้นักศึกษาได้รับประโยชน์ในการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ ประกอบด้วยสื่อ/อุปกรณ์ ห้องเรียน เครื่องคอมพิวเตอร์ เว็บไซต์ สารสนเทศ ห้องสมุด ตลอดจนบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นต้น

ความพร้อมของสื่อ/เทคโนโลยี หมายถึง ลักษณะของสื่อ/เทคโนโลยีของวิทยาลัย หรือส่วนตัวของนักศึกษาที่ใช้ในการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์

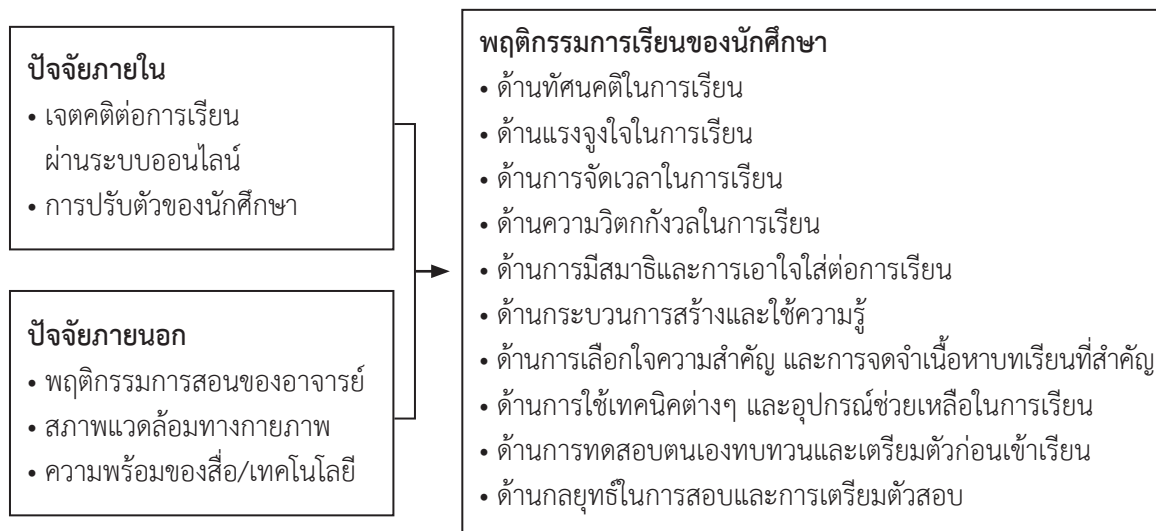
พฤติกรรมการเรียน หมายถึง ลักษณะการแสดงออกของนักศึกษาในการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ จากช่วงสถานการณ์โควิด-19 ซึ่งประกอบด้วย 10 ด้าน คือ 1) ด้านทัศนคติในการเรียน 2) ด้านแรงจูงใจในการเรียน 3) ด้านการจัดเวลาในการเรียน 4) ด้านความวิตกกังวลในการเรียน 5) ด้านการมีสมาธิและการเอาใจใส่ต่อการเรียน 6) ด้านกระบวนการสร้างและใช้ความรู้ 7) ด้านการเลือกใจความสำคัญ และการจดจำเนื้อหาบทเรียนที่สำคัญ 8) ด้านการใช้เทคนิคต่างๆ และอุปกรณ์ช่วยเหลือในการเรียน 9) ด้านการทดสอบตนเองทบทวนและเตรียมตัวก่อนเข้าเรียน และ 10) ด้านกลยุทธ์ในการสอบและการเตรียมตัวสอบ

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาทบทวนงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ เกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา โดยใช้แนวคิดแบบสำรวจพฤติกรรมการเรียน The Learning and Study Strategies Inventory (LASSI) ของ Weinstein & Palmer (2002) สำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จในการเรียนและผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ดี ประกอบด้วยลักษณะสำคัญของพฤติกรรมการเรียนทั้ง 10 ด้าน คือ 1) ด้านทัศนคติในการเรียน 2) ด้านแรงจูงใจในการเรียน 3) ด้านการจัดเวลาในการเรียน 4) ด้านความวิตกกังวลในการเรียน 5) ด้านการมีสมาธิและการเอาใจใส่ต่อการเรียน 6) ด้านกระบวนการสร้าง

และใช้ความรู้ 7) ด้านการเลือกใจความสำคัญ และการจดจำเนื้อหาบทเรียนที่สำคัญ 8) ด้านการใช้เทคนิคต่างๆ และอุปกรณ์ช่วยเหลือในการเรียน 9) ด้านการทดสอบตนเองทบทวนหรือผลลัพธ์การเรียนรู้และเตรียมตัวก่อนเข้าเรียน และ 10) ด้านกลยุทธ์ในการสอบและการเตรียมตัวสอบ ซึ่งจากการศึกษาของธนพรรณทรัพย์ธนาคล. (2554). เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนบทเรียนออนไลน์ตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านอาจารย์ ปัจจัยด้านนักศึกษาและปัจจัยด้าน

สถานศึกษา ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนบทเรียนออนไลน์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ดังนั้นในการวิจัยนี้คณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่จะมีผลต่อพฤติกรรมการเรียนผ่านระบบออนไลน์จากสถานการณ์โควิด-19 ของนักศึกษา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ได้แก่ ปัจจัยภายใน คือ เจตคติต่อการเรียน การปรับตัวของนักศึกษา และปัจจัยภายนอก คือ พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ และความพร้อมของสื่อ/เทคโนโลยี โดยแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ตามกรอบแนวคิดการวิจัย (ดังแผนภาพที่1)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยพรรณนาแบบเชิงทำนาย โดยดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ นักศึกษาชั้นปี 1 ถึงปี 4 วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ปีการศึกษา 2563 คณะพยาบาลศาสตร์ จำนวน 541 คน คณะกายภาพบำบัด จำนวน 79 คน และคณะจิตวิทยาจำนวน 99 คน รวม 719 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชั้นปี 1 ถึงปี 4 วิทยาลัย

เซนต์หลุยส์ ปีการศึกษา 2563 คณะพยาบาลศาสตร์ คณะกายภาพบำบัด และคณะจิตวิทยา รวม 257 คน จากแต่ละชั้นปีและแต่ละคณะวิชา ดังตารางที่ 1 โดยคำนวณหาขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางสูตรของ Krejcie & Morgan (1970) เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธี Multi-stage sampling โดยการกำหนดสัดส่วนและการสุ่มอย่างง่าย (ดังตารางที่1)

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชั้นปี 1 ถึงปี 4 แต่ละคณะวิชา

คณะวิชา	จำนวนนักศึกษา (คน)								รวม กลุ่ม ตัวอย่าง
	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		
	ประชากร	ตัวอย่าง	ประชากร	ตัวอย่าง	ประชากร	ตัวอย่าง	ประชากร	ตัวอย่าง	
พยาบาลศาสตร์	143	51	129	46	129	46	140	50	193
กายภาพบำบัด	21	7	10	4	16	6	32	12	29
จิตวิทยา	33	12	29	10	24	8	13	5	35
รวม	197	70	168	60	169	60	185	67	257

2. การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง โครงการวิจัยผ่านการพิจารณาด้านจริยธรรมโดยคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนของวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ (เลขที่รับรอง E. 021/2562) คณะผู้วิจัยพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูลโดยชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย รายละเอียดของการตอบแบบสอบถาม แจ้งสิทธิการตอบหรือไม่ตอบแบบสอบถาม การรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูล และเซ็นยินยอมในแบบฟอร์มการยินยอมเข้าร่วมการวิจัย (Consent form) ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. เครื่องมือวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ คะแนนเฉลี่ยสะสม อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนออนไลน์ เครือข่ายสัญญาณที่ใช้ การใช้อินเทอร์เน็ตในการเรียนออนไลน์

ส่วนที่ 2 แบบประเมินปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา คณะผู้วิจัยได้ปรับปรุงจากแบบประเมินของพิชญาวีร์ สีนสวัสดิ์ และเบญจวรรณ พิพทาร์ด (2559) ประกอบด้วยข้อคำถามด้านเจตคติต่อการเรียนผ่านระบบออนไลน์ ด้านการปรับตัวของนักศึกษา ด้านพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ และความพร้อมของสื่อ/เทคโนโลยี ลักษณะเป็นคำถามเชิงบวกและเชิงลบ เป็น

แบบมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเกิต (Likert scale) 5 ระดับ (1-5) จากไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งถึงเห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนที่ 3 แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา คณะผู้วิจัยได้ปรับปรุงจากแบบประเมินของ นุชจริย หงษ์เหลี่ยม, นัตตา วงษ์วรรณ, และพิรารวรรณ หนูเสน (2560) ตามแบบสำรวจพฤติกรรมการเรียน The Learning and Study Strategies Inventory ที่เรียกว่า LASSI ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ด้าน ด้านละ 8 ข้อ ดังนี้ 1) ทักษะคิดในการเรียน 2) แรงจูงใจในการเรียน 3) การจัดเวลาในการเรียน 4) ความวิตกกังวลในการเรียน 5) การมีสมาธิและการเอาใจใส่ต่อการเรียน 6) กระบวนการรวบรวมข้อมูล 7) การเลือกใจความสำคัญและการจดจำเนื้อหาที่สำคัญ 8) การใช้เทคนิคและอุปกรณ์ต่างๆ ช่วยเหลือในการเรียน 9) การทดสอบตัวเอง การทบทวนและการเตรียมตัวในการสอบ 10) กลยุทธ์ในการสอบและการเตรียมตัวสอบ ลักษณะเป็นคำถามเชิงบวกและเชิงลบ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (1-5) จากไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งถึงเห็นด้วยอย่างยิ่ง

การแปลผลส่วนที่ 2 และ 3 โดยคะแนนเฉลี่ยที่ได้แบ่งเป็น 5 ระดับ (บุญใจ ศรีสถิตย่นรากูร, 2553) ดังนี้ คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึงระดับน้อยที่สุด คะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึงระดับน้อย คะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึงระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึงระดับมาก คะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึงระดับมากที่สุด

เฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึงระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึงระดับดี คะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึงระดับดีมาก และการแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation coefficient) หรือค่า r ดังนี้

ค่า $r = 1.00$ หมายความว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์

ค่า $r > 0.70$ หมายความว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

ค่า r ระหว่าง 0.30 - 0.70 หมายความว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ค่า $r < 0.30$ หมายความว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

ค่า $r = 0$ หมายความว่า ตัวแปรไม่มีความสัมพันธ์กัน

4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

4.1 การหาค่าความตรง (Validity) คณะผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นอาจารย์พยาบาลจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความเหมาะสมและความชัดเจนของภาษา วิเคราะห์หาค่าดัชนีความตรง (Index of Item objective Congruence: IOC) ของปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาได้เท่ากับ .98 และพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักศึกษาได้เท่ากับ .94 ตามลำดับ

4.2 การหาความเที่ยง (Reliability) คณะผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จำนวน 40 คน แล้วนำมาหาความเที่ยงโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักศึกษา เท่ากับ .97 และพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักศึกษาได้เท่ากับ .98 ตามลำดับ

5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เริ่มเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนตุลาคม-ธันวาคม 2563 โดยคณะผู้วิจัยประสานงานกับคณบดีแต่ละคณะวิชา อาจารย์ประจำชั้นแต่ละชั้นปี เพื่อขอความร่วมมือและการตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง มีการชี้แจงรายละเอียดวัตถุประสงค์การวิจัย วิธีการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง การรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูลซึ่งไม่สามารถระบุผู้ให้ข้อมูล และไม่มีผลกระทบต่อการเรียนและการวัดประเมินผลการเรียน โดยจะมีการสรุปผลการวิจัยในภาพรวมเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาปรับปรุงต่อไป ภายหลังที่กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามแล้ว คณะผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ ได้แบบสอบถามสมบูรณ์ที่สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด 257 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ ความถี่ ร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาค่าความสัมพันธ์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression) และใช้สถิติไคสแควร์ทดสอบความเป็นไค้ปกติของข้อมูล (Test for goodness of fit)

ผลการวิจัย

ลักษณะกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชั้นปี 1 ถึงปี 4 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 94.60 อายุ 19-20 ปี ร้อยละ 42.80 คะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00-3.5 ร้อยละ 52.81 อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนออนไลน์เป็นโน้ตบุ๊กและโทรศัพท์มือถือร้อยละ 82.50 และ 81.30 เครือข่ายสัญญาณที่ใช้ คือ AIS และ True ร้อยละ 41.60 และ 41.20 ตามลำดับ การใช้อินเทอร์เน็ตในการเรียนออนไลน์ลักษณะส่วนบุคคลร้อยละ 88.70

พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง ชั้นปี 1 ถึงปี 4 คณะกายภาพบำบัด คณะจิตวิทยา และคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ในแต่ละรายด้านและโดยรวม พบว่า พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 (SD=.33) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักศึกษาคณะกายภาพบำบัด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กระบวนการรวบรวมข้อมูลค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 (SD=.54) อยู่ในระดับมาก สำหรับนักศึกษาคณะจิตวิทยา คณะพยาบาลศาสตร์ และรวมทั้ง 3 คณะวิชา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเหมือนกันอยู่ในระดับปานกลางและมาก คือ แรงจูงใจในการเรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36, 3.72 และ 3.62 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยต่ำสุดของนักศึกษาแต่ละคณะวิชาและรวมทั้ง 3 คณะวิชาเหมือนกัน คือ ความวิตกกังวล ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72, 2.88, 2.69 และ 2.72 ตามลำดับ อยู่ในระดับปานกลาง (ดังตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาชั้นปี 1 ถึงปี 4 คณะกายภาพบำบัด คณะจิตวิทยา คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ รายด้านและโดยรวม

พฤติกรรม การเรียนรู้	นศ.คณะ กายภาพบำบัด (n=29)		นศ. คณะจิตวิทยา (n=35)		นศ. คณะพยาบาลศาสตร์ (n=193)		นศ. ทั้ง 3 คณะ (n=257)	
	$\bar{x}$ (SD)	ระดับ	$\bar{x}$ (SD)	ระดับ	$\bar{x}$ (SD)	ระดับ	$\bar{x}$ (SD)	ระดับ
ทัศนคติ ในการเรียน	3.19(.53)	ปานกลาง	3.29(.52)	ปานกลาง	3.48(.48)	มาก	3.42(.50)	มาก
แรงจูงใจ ในการเรียน	3.31(.54)	ปานกลาง	3.36(.45)	ปานกลาง	3.72(.53)	มาก	3.62(.55)	มาก
การจัดการเวลา ในการเรียน	3.09(.47)	ปานกลาง	3.18(.35)	ปานกลาง	3.31(.45)	ปานกลาง	3.27(.45)	ปานกลาง
ความวิตกกังวล	2.72(.59)	ปานกลาง	2.88(.59)	ปานกลาง	2.69(.56)	ปานกลาง	2.72(.57)	ปานกลาง
การมีสมาธิ และการเอาใจใส่ ต่อการเรียน	2.93(.44)	ปานกลาง	2.92(.32)	ปานกลาง	3.04(.42)	ปานกลาง	3.01(.41)	ปานกลาง
กระบวนการ รวบรวมข้อมูล	3.42(.54)	มาก	3.31(.54)	ปานกลาง	3.56(.56)	มาก	3.51(.56)	มาก
การเลือกใจความ สำคัญและการจดจำ เนื้อหาที่สำคัญ	3.06(.48)	ปานกลาง	2.91(.51)	ปานกลาง	3.09(.49)	ปานกลาง	3.06(.49)	ปานกลาง
การใช้เทคนิค และอุปกรณ์ต่างๆ ช่วยเหลือในการเรียน	3.22(.56)	ปานกลาง	3.08(.63)	ปานกลาง	3.48(.56)	มาก	3.39(.59)	ปานกลาง

พฤติกรรม การเรียนรู้	นศ.คณะ กายภาพบำบัด (n=29)		นศ. คณะจิตวิทยา (n=35)		นศ. คณะพยาบาลศาสตร์ (n=193)		นศ. ทั้ง 3 คณะ (n=257)	
	$\bar{X}$ (SD)	ระดับ	$\bar{X}$ (SD)	ระดับ	$\bar{X}$ (SD)	ระดับ	$\bar{X}$ (SD)	ระดับ
การทดสอบตัวเอง การทบทวนและ การเตรียมตัว ในการสอบ	3.30(.63)	ปานกลาง	3.09(.61)	ปานกลาง	3.48(.55)	มาก	3.40(.58)	ปานกลาง
กลยุทธ์ในการสอบ และการเตรียมตัวสอบ	3.22(.39)	ปานกลาง	3.16(.42)	ปานกลาง	3.32(.40)	ปานกลาง	3.28(.41)	ปานกลาง
โดยรวม	3.15(.33)	ปานกลาง	3.12(.24)	ปานกลาง	3.32(.33)	ปานกลาง	3.27(.33)	ปานกลาง

ปัจจัยภายใน ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนผ่านระบบออนไลน์ การปรับตัวของนักศึกษา และปัจจัยภายนอก ได้แก่ พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ และความพร้อมของสื่อ/เทคโนโลยี พบว่า สภาพแวดล้อมทางกายภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับน้อยกับพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาชั้นปี 1 ถึงปี 4 วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r=.237$) ส่วนเจตคติต่อการเรียนผ่านระบบออนไลน์ การปรับตัวของนักศึกษา พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ และความพร้อมของสื่อ/เทคโนโลยีมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาชั้นปี 1 ถึงปี 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r=.409, .525, .407$, และ .301) ตามลำดับ (ดังตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการเรียนผ่านระบบออนไลน์ การปรับตัวของนักศึกษา พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ความพร้อมของสื่อ/เทคโนโลยี กับพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาชั้นปี 1 ถึงปี 4 วิทยาลัยเซนต์หลุยส์

	พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา				
	ปี 1 (n=70)	ปี 2 (n=60)	ปี 3 (n=60)	ปี 4 (n=67)	4 ชั้นปี (n=257)
เจตคติต่อการเรียนผ่านระบบออนไลน์	.207	.201	.434**	.639**	.409**
การปรับตัวของนักศึกษา	.330**	.394**	.539**	.730**	.525**
พฤติกรรมการสอนของอาจารย์	.478**	.512**	.131	.434**	.407**
สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	.064	.174	.339**	.337**	.237**
ความพร้อมของสื่อ/เทคโนโลยี	.075	.303*	.373**	.407**	.301**

* $p < .05$, ** $p < .01$

ตัวแปรการปรับตัวของนักศึกษา พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ และเจตคติต่อการเรียนผ่านระบบออนไลน์สามารถร่วมกันอธิบายพฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .001 โดยการปรับตัวของนักศึกษาเป็นตัวแปรแรกที่ถูกเลือกเข้าในสมการทำนายสามารถทำนายพฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษาได้ร้อยละ 27.6 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001 ตัวแปรที่ถูกเลือกเข้า

ในสมการทำนายเป็นอันดับที่ 2 คือ พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ซึ่งสามารถทำนายพฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษาเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 32.6 ตัวแปรที่ถูกเลือกเข้าในสมการทำนายเป็นอันดับสุดท้าย คือ เจตคติต่อการเรียนผ่านระบบออนไลน์ สามารถทำนายพฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษาเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 35.0 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 (ดังตารางที่ 4)

ตารางที่ 3 ความสามารถในการทำนายพฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ (n=257)

อันดับที่	ตัวแปรทำนาย	R ²	R ² change	F change	b	Beta	t
1.	การปรับตัวของนักศึกษา	.276	.276	97.041	.249	.353	5.844***
2.	พฤติกรรมการสอนของอาจารย์	.326	.050	18.864	.122	.224	4.075***
3.	เจตคติต่อการเรียนผ่านระบบออนไลน์	.350	.025	9.642	.084	.180	3.105**

** $p < .01$, *** $p < .001$

การสร้างสมการทำนายพฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ (BL) พบว่า สัมประสิทธิ์การถดถอย (b) แต่ละค่าของตัวทำนายที่ถูกเลือกเข้าในสมการทำนาย คือ ตัวแปรการปรับตัวของนักศึกษา (DS) พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ (BT) และเจตคติต่อการเรียนผ่านระบบออนไลน์ (AO) ซึ่งมีค่าคงที่ (a) เท่ากับ 1.663 ดังนั้นสมการการทำนายพฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษา วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$\hat{Y} = a + b_1x_1 + b_2x_2 + \dots b_kx_k$$

$$\hat{Y}(BL) = 1.663 + .249(DS) + .122(BT) + .084(AO)$$

และสมการถดถอยพหุคูณในรูปของคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z(BL) = .353 Z(DS) + .224 Z(BT) + .180 Z(AO)$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่พบว่า พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างชั้นปี 1 ถึงปี 4 คณะกายภาพบำบัด คณะจิตวิทยา และคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ในแต่ละรายด้านและโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กระบวนการรวบรวมข้อมูล และแรงจูงใจในการเรียน ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความวิตกกังวล สัมพันธ์กับผลการศึกษามหาวิทยาลัย หงษ์เหิรม, นัตตา วงษ์วรรณ, และพิรารวรรณ หนูเสน (2560) ที่พบว่า พฤติกรรมการเรียนทั้ง 10 ด้าน ของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 2-3 คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด -19 กระทบต่อการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2562 วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ซึ่งจัดการเรียนการสอนด้วยการไม่ต้องเข้า

ชั้นเรียน ปรับการเรียนการสอนเป็นทางระบบออนไลน์ ทั้งหมดทุกคณะวิชา สำหรับภาคต้น ปีการศึกษา 2563 ถึงแม้จะยังคงมีการจัดการเรียนการสอนทางระบบออนไลน์ แต่บางส่วนมีการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนผสมผสานกัน ดังนั้นจึงอาจมีส่วนทำให้นักศึกษามีแรงจูงใจในการเรียน โดยใช้กระบวนการรวบรวมข้อมูล และพบว่า ความวิตกกังวลในการเรียน การทำกิจกรรมและการสอบ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด เพราะนักศึกษาเคยมีประสบการณ์มาก่อนแล้วในภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2562 นอกจากนี้ ในปัจจุบันยุคศตวรรษที่ 21 นักศึกษาส่วนใหญ่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีออนไลน์ค่อนข้างมาก กอรปกับที่ผ่านมาอาจารย์ได้จัดการเรียนการสอนแบบ active learning มีการใช้สื่อออนไลน์ต่างๆ เช่น e-learning, kahoot, computer assisted instruction (CAI) ทำให้นักศึกษามีความคุ้นเคย ดังนั้นความวิตกกังวลในการเรียนจึงมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สอดคล้องกับผลการศึกษาของอารีย์ ธรรมโครง (2559) ที่พบว่า ผู้เรียนมีทัศนคติและพฤติกรรมของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยการบูรณาการเชิงเนื้อหาผ่านสื่อการเรียนการสอนสมัยใหม่ในเชิงบวก และจากการสังเกตผู้เรียนมีการตอบรับการจัดการเรียนรู้นี้เป็นอย่างดี นอกจากนั้นผลการวิจัยยังสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนได้ใช้ทักษะในการคิด และกระบวนการคิดเป็นเครื่องมือในการสร้างองค์ความรู้ โดยมีผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก โดยทำหน้าที่กระตุ้นเร้าให้เกิดการเรียนรู้และถ่ายทอดกระบวนการเรียนรู้ทั้งหมดให้แก่ผู้เรียน สอดคล้องกับผลการศึกษาที่พบว่า นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ร้อยละ 92.4 ใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อศึกษาหาความรู้ ค้นคว้าหาข้อมูลประกอบการเรียน สามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์ค้นคว้าเนื้อหาการเรียนได้ดีเหมือนเข้าฟังการบรรยายของอาจารย์ในชั้นเรียน ร้อยละ 77.1 เห็นว่าการเรียนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ทำให้นักศึกษามีความสนใจในการเรียนเพิ่มขึ้น (ระพีพรรณ ฉลองสุข และคณะ,

2557) และการศึกษาของปฎิยุทธ์ ฉันทวานนท์ (2018) พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่ลงเรียนภาษาญี่ปุ่นมีพฤติกรรมการเรียนรู้ และมีความพึงพอใจต่อแบบเรียนผ่านสื่อออนไลน์ เช่นเดียวกับผลการศึกษาที่พบว่า นักเรียนมีทัศนคติต่อการใช้งานบทเรียนออนไลน์ในระดับดี และมีพฤติกรรมความตั้งใจในการใช้บทเรียนออนไลน์ในระดับมาก (เกตุม สรະบุรินทร์, ศราวุฒิ แยมดี และณัฐวัฒน์ ไชยโพธิ์, 2016) และการศึกษาของ Bramer (2020) เกี่ยวกับการประสบการณ์ในการเรียนออนไลน์ของนักเรียนพยาบาล ผู้ใหญ่ พบว่า มีข้อดีคือสะดวกในการเข้าถึงและมีความสะดวกในการทบทวน เรียนรู้ และมีความหลากหลายของวิธีการ ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนเชิงรุกออนไลน์ เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษานั้น ดังที่ จิรภา อรรถพร, และประกอบ กรณีกิจ (2014) กล่าวถึง การพัฒนารูปแบบการสอนเชิงรุกออนไลน์เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาบัณฑิต ควรประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ คือ 1) บทบาทผู้สอน 2) บทบาทผู้เรียน 3) ระบบจัดการเรียนรู้ 4) เนื้อหาของบทเรียน 5) การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 6) การติดต่อ สื่อสารผ่านเทคโนโลยี 7) กระบวนการส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ 8) การสะท้อนการเรียนรู้ของผู้เรียน และ 9) การวัดและประเมินผล รูปแบบการสอนเชิงรุกออนไลน์เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้มี 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ชั้นศึกษาค้นคว้า 2) ชั้นเชื่อมโยงปัญหา 3) ชั้นระดมสมอง 4) ชั้นสังเกตการณ์ และ 5) ชั้นสะท้อนคิด

ปัจจัยภายใน ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนผ่านระบบออนไลน์ การปรับตัวของนักศึกษา และปัจจัยภายนอก ได้แก่ พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ และความพร้อมของสื่อ/เทคโนโลยีมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางและสามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาชั้นปี 1 ถึงปี 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้อง

กับผลการศึกษาที่พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการเรียนออนไลน์ของผู้เรียน โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับมากทุกด้าน อาทิ ด้านเทคโนโลยี ด้านบทเรียน ด้านผู้สอน และด้านผู้เรียน (พชร ลิ้มรัตนมงคล และจิรัชมา วิเชียรปัญญา, 2556) และผลการศึกษาของ ธนพรรณ ทรัพย์ธนาตล (2554) ที่พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านอาจารย์ ปัจจัยด้านนักศึกษาและปัจจัยด้านสถานศึกษาส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนบทเรียนออนไลน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา เช่นเดียวกับการศึกษาของ Khalil, Hawkins, Crespo และ Buggy (2017) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้และกลยุทธ์การเรียนรู้ (LASSI) กับผลการเรียนในโรงเรียนแพทย์ พบว่า ด้านความวิตกกังวลของ LASSI การเลือกใจความสำคัญและจดจำเนื้อหาที่สำคัญของบทเรียน กลยุทธ์ในการสอบและการเตรียมตัวสอบกับผลการเรียนของนักศึกษาโดยรวม เช่นเดียวกับกระบวนการรวบรวมข้อมูลที่มีความสัมพันธ์เช่นกัน นอกจากนี้การที่นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการเรียนผ่านระบบออนไลน์ซึ่งเป็นความรู้สึก ความคิดเห็น ความมั่นใจในการเรียนออนไลน์ การคิดตัดสินใจ แก้ปัญหา และความสามารถในการนำความรู้ประยุกต์ใช้ จึงมีผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา การปรับตัวของนักศึกษาจะสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา เพราะลักษณะการปรับตัวของนักศึกษาที่จะสามารถหาแนวทางการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นในการเรียนผ่านระบบออนไลน์เมื่อมีภาวะไม่สบายใจ ประสบปัญหาในการเรียน และการทำกิจกรรมจึงสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนเช่นกัน ทางด้านพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่มีลักษณะการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์โดยการใช้แนวคิดอุปสรรค จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ใช้เทคนิควิธีการสอน สื่อ/อุปกรณ์การสอนที่หลากหลาย การประเมินผล การจัดบรรยากาศการเรียนการสอนที่

เอื้อต่อการเรียนรู้เป็นการส่งเสริมกระบวนการคิดเพื่อให้ นักศึกษาเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ดีนั้น จึงส่งผลให้นักศึกษามีพฤติกรรมการเรียนที่ดี ส่วนสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกที่วิทยาลัยจัดให้ รวมถึงความพร้อมของสื่อ/เทคโนโลยีเพื่อให้นักศึกษาได้รับประโยชน์การเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ ประกอบด้วยสื่อ/อุปกรณ์ ห้องเรียน เครื่องคอมพิวเตอร์ เว็บไซต์ สารสนเทศ ห้องสมุด ตลอดจนบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้จึงส่งผลให้นักศึกษามีพฤติกรรมการเรียนที่ดี อย่างไรก็ตามเฉพาะการปรับตัวของนักศึกษา พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ เจตคติต่อการเรียนผ่านระบบออนไลน์สามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาได้ถึงแม้ผลการศึกษาของ ธนพรรณ ทรัพย์ธนาตล (2554) จะพบว่า ด้านคุณภาพของการใช้สื่อและอุปกรณ์มีผลเชิงบวกต่อการจัดการเรียนการสอนบทเรียนออนไลน์

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ปัจจัยต่างๆ ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนผ่านระบบออนไลน์ การปรับตัวของนักศึกษา พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ความพร้อมของสื่อ/เทคโนโลยีมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับพฤติกรรมการเรียน ดังนั้นการที่จะพัฒนาส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา ต้องคำนึงถึงปัจจัยที่ได้ศึกษาดังกล่าวให้ครอบคลุมทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ความพร้อมของสื่อ/เทคโนโลยี รวมถึงเจตคติที่ดีต่อการเรียนและการปรับตัวของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาในลักษณะ Mixed method research ที่ผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา เพราะจะ

ทำให้ได้รับข้อมูลเชิงลึกจากนักศึกษาและอาจารย์เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีพฤติกรรมการเรียนที่ดี

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอธิการบดีวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ที่ได้กรุณาส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒*. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๖ ตอนพิเศษ ๑๒๕ ง วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๒. สืบค้นจาก <https://www.acad.nu.ac.th/devcourse/docs>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้สถานศึกษาในสังกัดและในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการปิดเรียนด้วยเหตุพิเศษ. สืบค้นจาก <http://www.ptnpeo.moe.go.th/ptn2019/edupdate/4950/>
- เกตุม สระบุรินทร์, ศราวุฒิ แยมดี และณัฐวัฒน์ไชยโพธิ์. (2016). *ทัศนคติและพฤติกรรมของนักเรียนต่อการใช้บทเรียนออนไลน์ด้วยโปรแกรม Moodle กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- จิรภา อรรถพร และประกอบ กรณีกิจ. (2557). การพัฒนารูปแบบการสอนเชิงรุกออนไลน์เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาบัณฑิต. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 9(4), 122-136.

- ธนพรรณ ทรัพย์ธนาตล. (2554). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนบทเรียนออนไลน์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. *Veridian E-Journal SU*, 4(1), 652-666.
- นุชจริย์ หงษ์เหลี่ยม, นัตตา วงษ์วรรณ, และพิรารวรรณ หนูเสน. (2560). การศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาแพทย์ชั้นปรีคลินิก ปีการศึกษา 2559 คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล. *เวชบันทึกศิริราช*, 10(3), 166-173.
- บุญใจ ศรีสถิตยัณรากร. (2553). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางพยาบาลศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ยูแอนด์ไอ อินเตอร์มีเดีย.
- ปฏิยุทธ์ ชันวานนท์. (2018). การสำรวจเพื่อพัฒนาแบบเรียนภาษาญี่ปุ่นให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. *วารสารสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น*, 6(1), 1-7.
- ปิยะธิดา สมบูรณ์ธนากร, วิชญ์วิชญ์ เขาวนิรนาท, และสุภาพ กัญญาคำ. (2559). พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนกรณีศึกษา รายวิชาการใช้โปรแกรมกราฟิก ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจวิทยาลัยการอาชีพสว่างแดนดิน. *วารสารมหาสารคาม*, 6(1), 115-123.
- พชร ลิ้มรัตนมงคล และจิรัชมา วิเชียรปัญญา. (2556). ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการเรียนออนไลน์ของผู้เรียน โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย. *รังสิตสารสนเทศ*, 19(2), 54-63.
- พิชญาวีร์ สินสวัสดิ์ และเบญจวรรณ พิพฑารัต. (2559). ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับคุณภาพชีวิตนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี. *วารสารเกื้อการณ*, 23(1), 7-20.

- ระพีพรรณ ฉลองสุข, นฤกร สำราญรัตน์, พัชรน กอกลาบลา, พิรญาณ์ ใจชื่น และวิภาวี พุกจินดา. (2557). พฤติกรรมและทัศนคติของนักศึกษา คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเรียน. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal*, 7(2), 802-812.
- รัชดากร พลภักดี. (2563). การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ COVID-19. *วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม*, 1(1), 1-5.
- อรวรรณ ปิรันธน์โอวาท. (2554). การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารีย์ ธรรมโคร่ง. (2559). ทัศนคติและพฤติกรรมของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยการบูรณาการเชิงเนื้อหาผ่านสื่อการเรียนการสอนสมัยใหม่. *วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 12(1), 124-145.
- Bramer, C. (2020). Preregistration adult nursing students' experiences of online learning: a qualitative study. *British Journal of Nursing*, 29(12), 677-683.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and psychological measurement*, 30(3), 607-610.
- Khalil, M. K., Hawkins, H. G., Crespo, L. M., & Buggy, J. (2017). The relationship between learning and study strategies inventory (LASSI) and academic performance in medical schools. *Medical Science Educator*, 27(2), 315-320.
- Thunwanon, P. (2018). A Survey of Japanese Textbook Development Consistent with e-learning Behavior of Dhurakit Pundit University's Students. *TNI Journal of Business Administration and Languages*, 6(1), 1-7.
- Weinstein, C.E., & Palmer, D.R. (2002). *Learning and Study Strategies Inventory (LASSI)* (2nd ed). Texas: H & H Publishing Company, Inc.
- Hyseni, D. Z., & Hoxha, L. (2020). The impact of covid-19 on higher education: a study of interaction among students' mental health, attitudes toward online learning, study skills, and changes in students' life. Retrieved from September 29, 2020, from <https://www.researchgate.net/publication/341599684>.

